

Evaluarea Nationala 2027 la finalul clasei a VI-a 2. Limba si comunicare - Limba romana

Autor: Cergan, Cristina

Editura: PARALELA 45

Cod de bare: 9789734744817

Descriere produs

Aceasta lucrare propune un cadru coerent de exersare a competentelor care vor fi verificate prin Evaluarea Nationala de la finalul clasei a VI - a: Limba si comunicare - Limba romana. Cartea contine 25 de teste ce respecta structura si tipologia itemilor testului dat la Evaluarea Nationala din anul 2026, insotite de solutii si sugestii de rezolvare.

Lucrarea se poate utiliza pentru a parcurge tipuri de texte si itemi care sa conduca la performante maxime. In acest sens, s - au propus texte cu lexic variat, incadrabile in tipologii textuale corelate cu programa scolara, si itemi variati pentru intelegerea textelor si pentru aplicarea cunostintelor de limba.

Testele pe care le propunem urmaresc in mod fidel structura subiectului de examen si contin:

Partea I: - un text nonliterar, nonfictional, cu caracter informativ; - itemi dedicati receptarii textului; - un text literar, cu caracter estetic; - itemi dedicati receptarii textului.

Partea a II - a: - itemi care vizeaza dimensiunea pragmatica si elementele de constructie a comunicarii; - itemi care evalueaza competenta de redactare.

Este o lucrare recomandata tuturor elevilor care doresc sa isi asigure un bun nivel de p...

6

Cristina Cergan | Diana Iacob | Ramona Jitaru
Natalia Leu | Mihaela Nicolae | Bogdan Rațiu
Ioana Trempe | Anca Vlaicu

EVALUAREA NATIONALĂ

la finalul clasei a VI-a

Limbă și Comunicare | Limba Română

2027

Lucrarea este elaborată în conformitate cu programa școlară în vigoare și cu Metodologia de organizare și desfășurare a Evaluării Naționale de la finalul clasei a VI-a.

Acest auxiliar didactic este aprobat pentru utilizare în unitățile de învățământ preuniversitar prin O.M.E.C. nr. 6836/04.12.2025.

Director de producție editorială: Ionuț Burcioiu

Redactare: Ionuț Burcioiu

Tehnoredactare: Liviu Stoica

Pregătire de tipar: Marius Badea

Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Evaluarea Națională la finalul clasei a VI-a – 2027 :

Limbă și comunicare – Limba română /

Cristina Cergan, Diana Iacob, Ramona Jitaru,... –

Pitești : Paralela 45, 2026

ISBN 978-973-47-4481-7

I. Cergan, Cristina

II. Iacob, Diana

III. Jitaru, Ramona

811.135.1

821.135.1.09

Copyright © Editura Paralela 45, 2026

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate,

iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

Cuprins

Cuvânt-înainte.....	7
Testul 1	9
Testul 2.....	15
Testul 3.....	21
Testul 4.....	27
Testul 5.....	34
Testul 6.....	40
Testul 7.....	47
Testul 8.....	53
Testul 9.....	59
Testul 10.....	65
Testul 11	72
Testul 12.....	78
Testul 13.....	84
Testul 14.....	90
Testul 15.....	96
Testul 16.....	102
Testul 17.....	108
Testul 18.....	115
Testul 19.....	122
Testul 20.....	129
Testul 21.....	135
Testul 22	141
Testul 23	147
Testul 24.....	152
Testul 25	159
Răspunsuri.....	167

Cuvânt-înainte

Dragi elevi, dragi profesori,

Vă invităm să deschideți o carte gândită ca un antrenament real pentru **Evaluarea Națională de la finalul clasei a VI-a** – proba de *Limba și comunicare. Limba română*. Fiecare test din paginile ei respectă structura și tipologia itemilor **testului dat la Evaluarea Națională din anul 2026**, astfel încât exersarea să se apropie cât mai mult de experiența probei propriu-zise.

Un test este alcătuit din **două părți** și însumează **100 de puncte**:

Partea I – Lectura și înțelegerea textului pornește de la două texte diferite:

- un **text nonliterar**, urmat de itemi de receptare care verifică identificarea și ordonarea informațiilor, interpretarea informațiilor dintr-un text discontinuu sau multimodal și exprimarea unui punct de vedere;
- un **text literar, cu caracter estetic**, urmat de itemi care vizează înțelegerea textului și a semnificațiilor acestuia, precum și formularea unei opinii argumentate.

Partea a II-a – Limba română în context cuprinde:

- itemi care valorifică **dimensiunea pragmatică și elementele de construcție a comunicării** (sensul cuvintelor, morfologia, sintaxa, ortografia și punctuația), raportate la textele citite;
- un item de **redactare**, prin care se evaluează capacitatea de a redacta unul dintre tipurile de texte prevăzute de programa școlară (rezumat, text narativ, text descriptiv etc.)

Ca pregătirea să fie cu adevărat eficientă, îți recomandăm:

- să citești activ, cu creionul în mână, subliniind ideile și cuvintele-cheie;
- să recapitulezi noțiunile de limbă și comunicare studiate la clasă;
- să rezolvi itemii respectând cerința și gestionându-ți timpul de lucru;
- să îți verifici răspunsurile cu baremul și cu sugestiile de la finalul cărții;
- să discuți cu profesorul acolo unde ai avut ezitări;
- să exersezi constant, nu doar în ajunul evaluării.

Pentru profesori, fiecare test este însoțit de **baremul de evaluare și de sugestii de rezolvare**, construite după logica descriptorilor de performanță, pentru a face transparent modul în care se acordă punctajul și pentru a sprijini feedbackul dat elevilor.

Dincolo de note și de punctaje, ne dorim ca această carte să te ajute să îți gestionezi timpul, să îți alegi strategiile potrivite și să câștigi încredere în propriile forțe.

Mult succes la evaluare!

Autorii

PARTEA I

Citește textul de mai jos, pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Cabina de telefon

de Mihaela Simina

Acum o sută și ceva de ani, prin anii '80 ai secolului al XIX-lea, să dai un telefon nu era deloc lucru la îndemână. Alexander Graham Bell inventase telefonul în 1876, dar, ca orice invenție nouă, nu era accesibilă decât unui număr foarte limitat de oameni. Încet-încet, lucrurile se schimbau, aparatele de telefon sunau, receptoarele se ridicau. Prea încet pentru cetățenii de rând totuși.

Au apărut și primele cabine telefonice. Acestea erau confecționate din lemn de mahon, aveau pereții căptușiți pe interior și o ușă solidă la care te aștepta operatorul să încaseze banii pentru convorbire. Nu plata era neapărat inconvenientul pentru omul care voia să dea un telefon, ci faptul că aceste cabine publice erau destul de rare și amplasate doar în anumite zone precum hoteluri cu pretenții, bănci, gări sau în diverse fabrici – în acest ultim caz, telefoanele puteau fi folosite doar de angajați sau doar cu abonament.

William Gray, un om simplu, care lucra pe post de șlefuitor în Hartford, Connecticut, a sesizat problema. Nu fără a primi un impuls. Într-o zi, soției sale i s-a făcut rău și avea nevoie să sune urgent la doctor. Telefon acasă, nu. Cel mai apropiat era unul la o fabrică de peste drum. Domnul Gray s-a dus la fabrică pentru a suna doctorul, dar inițial cei de acolo nu i-au permis să folosească telefonul pentru că nu avea un abonament. Abia după ce le-a prezentat urgența legată de starea de sănătate a soției a putut da telefon. Din fericire, momentul a fost depășit cu bine și, tot din fericire, întâmplarea l-a pus pe gânduri pe William Gray: voia să găsească o variantă prin care cine nu avea telefon acasă (adică cei mai mulți) și nici abonament la vreunul dintre cele publice să poată da un telefon la nevoie. Și a găsit-o: telefonul public cu monede, cu acces pentru oricine, aproape oriunde, fără nicio condiție în afară de monedele necesare. A construit un prototip, iar în august 1889 a primit patentul pentru invenția sa. Apoi și-a deschis o companie de telefonie și a început să instaleze astfel de telefoane publice. Primul telefon public cu fise a fost instalat în orașul său, Hartford. În doar doi ani de la invenție, în New York erau deja vreo douăzeci și cinci de mii de astfel de cabine telefonice.

De-a lungul timpului, aparatul a primit tot soiul de îmbunătățiri până a ajuns să funcționeze și să arate ca telefonul public pe care îl știm cu toții astăzi. Sau, mai corect spus, îl știam ieri. În New York, de exemplu, anul acesta a fost îndepărtată ultima cabină de telefon din spațiul public, în cadrul unei acțiuni începute în 2015. În Marea Britanie, tradiționalele cabine roșii de telefon au devenit mici galerii de artă, obiective turistice pur și simplu sau puncte de informații, în timp ce în Africa de Sud și China s-au transformat în noduri de conectare a rețelilor de internet.

Pentru că istoria continuă. Cu drept de apel. Sau fără?

(Mihaela Simina, *Cabina de telefon*,

<https://dilemaveche.ro/sectiune/editoriale-si-opinii/tilc-show/cabina-de-telefon-1531073.html>)

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din textul dat.

În ce oraș a fost instalat primul telefon public cu fise?

Punctaj: 3 p.

A. Connecticut;

C. Hartford;

B. Gray;

D. New York.

Teste conform subiectului de Evaluare Națională

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din textul dat.

Când are de dat un apel urgent, William Gray apelează la telefonul:

Punctaj: 3 p.

- A. unei bănci; C. unui hotel;
B. unei fabrici; D. unui prieten.

3 Ordonează cronologic apariția următoarelor elemente de civilizație prezentate în text, notând în casetă litera corespunzătoare:

Punctaj: 4 p.

- A. înmulțirea cabinelor telefonice la New York; C. apariția prototipului cabinei telefonice;
B. desființarea cabinelor telefonice din New York; D. inventarea telefonului.

4 Menționează două informații despre William Gray, valorificând informațiile din textul dat.

Punctaj: 4 p.

5 Explică, în unu – trei enunțuri, de ce apariția cabinelor telefonice a fost de folos oamenilor de rând, valorificând textul dat.

Punctaj: 4 p.

6 Graficul următor prezintă situația abonaților la rețele telefonice fixe din România între 1895 și 2020.

Punctaj: 3 p.

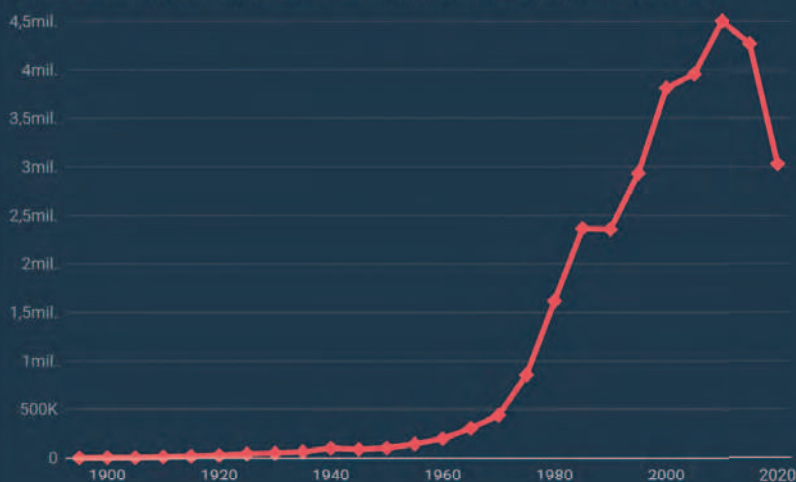
Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din graficul dat.

Câți abonați la rețelele de telefonie fixă existau în România în anul 2020?

- A. 4,5 milioane;
B. 4 milioane;
C. 3 milioane;
D. 1,5 milioane.

Abonați la rețelele telefonice fixe din România între 1895-2020

(persoane fizice și juridice; cifrele pentru anii 1945-1960 sunt extrapolate și incerte)

Grafic: Radu Pircă • Sursă: ANCOM, Banca Mondială, INS • Creat cu Datawrapper

adaptare după www.wall-street.ro

- 7** Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din graficul de la exercițiul 6. Care este perioada ce conține informații neclare, așa cum precizează autorii graficului? **Punctaj: 3 p.**
A. 1945-1960; **B.** 1960-1985; **C.** 1985-2020; **D.** 2000-2020.

- 8** Cât de importantă este comunicarea prin telefon în lumea în care trăim? Menționează două utilizări ale telefonului în viața de zi cu zi.

Notă! Utilizările trebuie să fie din domenii diferite.

Punctaj: 6 p.

Citește textul de mai jos, pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Ora de muzică

de Adriana Ștefan

Ies din curte fără niciun chef. Țin într-o mână cutia verde-închis a viorii, în timp ce cu cealaltă mă chinui să închid poarta. Împing cu greu ivărul metalic, dar reușesc până la urmă. Pornesc la drum: douăzeci de minute de mers pe jos plus o oră interminabilă cu profesorul de muzică.

Nu mă grăbesc. Mă gândesc cum ar fi să ajung la Clubul Copiilor și să aflu că profesorul nu mai vine. S-a întâmplat asta semestrul trecut, când a avut o urgență de familie. Chiar așa a și spus: „am avut o urgență de familie” sau „o urgență în familie”, nu mai știu exact.

Urc pe bordura de pe marginea drumului și înaintez cu grijă, atentă să nu calc pe liniile dintre blocurile de piatră. Dacă reușesc să merg fără să calc pe ele, înseamnă că nu se va ține ora. Dacă se întâmplă să ating una (câtuși de puțin), s-a terminat, voi fi condamnată pe vecie la cursurile astea de vioară. Ia să vedem.

De parcă mi-aș fi dorit eu să învăț să cânt la un instrument! Aș fi preferat de o mie de ori să mă joc acasă. Dar cu mama nu te pui: „cine știe ce talente ascunse ai și noi nu le scoatem la iveală”. Așa a spus. Am supus chiar și la vot: cine este pentru? împotriva cineva?... N-am avut nicio șansă, pentru că tata s-a abținut de la vot în ziua aceea.

Sunt concentrată: un pas, încă unul și-ncă unul... am reușit să nu calc pe nicio linie până acum. Mai am puțin până se termină bordura, dar calea mi-e blocată, brusc, de o pereche de șlapi.

— Ce faci? mă întreabă posesoarea tălpilor cu șlapi.

Este Crina, cea mai veselă fetiță de pe strada noastră, adesea mângălită pe față și cu părul încâlcit. Mama nu prea mă lasă să mă joc cu ea, nu știu de ce.

— Eu am fost după apă, tu unde te duci?

Crina lasă jos găleata pe care o ține în mână, pare să fie grea.

— Mă duc la ora de vioară, îi spun.

— Uau... Noi astăzi spălăm rufe, îmi zice ea plină de importanță. Am de cărat zece găleți de apă de la izvor!

— Cum așa? Nu curge apă în mașina voastră de spălat?

Crina râde de se prăpădește:

— Noi nu avem mașină de spălat.

Mie nu-mi vine să râd, nu știu de ce.

— Nu vrei să te duci în locul meu? întreb.

— Unde?

— La vioară.

Crina mă privește mirată, apoi izbucnește iar în râs. Aproape că mă molipsește și pe mine. Ne așezăm pe bordură și deschid cutia viorii; am uitat de liniile dintre blocurile de piatră.

— Ce știi să cânti? mă iscodește Crina curioasă.

— Nu mare lucru, doar *Melc-melc-codobelc* și *O-vioară-mică-de-aș-avea*.

— *Melc-melc* știu și eu să cânt, dar din gură. Cântecul cu vioara nu-l știu.

Îmi place Crina-Vecina; scot instrumentul din cutie și cânt cele câteva note ale melodiei.

— Vrei să încerci și tu?

Crina-Vecina bate din palme entuziasmată. Îi întind vioara, îi arăt cum să o așeze sub bărbie, apoi îi înmânez și arcușul. Corzile viorii scârțâie, arcușul se poticnește, dar cântecul merge mai departe. Mă ridic de pe bordură și încep să dansez, în timp ce Crina bate ritmul cu șlapul drept. Fac o piruetă, mă izbesc de găleata cu apă și o răstorn. Apa se varsă toată, iar eu înlemnesc.

— Nu-i nimic, se oprește Crina din scârțâit. Aduc alta, doar să mai cânt puțin.

— Aduc eu apă până termini tu de cântat.

Iau găleata și alerg până la izvorul aflat la o străduță distanță. Am uitat să vă spun că noi locuim într-un oraș mic – mic de tot – un orașel. La întoarcere, o găsesc pe Crina mângâind instrumentul. Ochiul îi sclipesc de încântare.

Mă așez pe bordură lângă prietena mea și atunci îl văd pe tata. Se întoarce agale de la serviciu. Când ajunge în dreptul nostru, îi spun dintr-o suflare:

— Am cărat apă de la izvor că e zi de spălat rufe!

Tata pare obosit, se așază lângă noi pe bordură:

— Ia spuneți, fetelor, ce cântec învățăm azi la ora de muzică?

(Adriana Ștefan, *Ora de muzică*, <https://www.dridriana.ro/ora-de-muzica/>)

9 Prezintă, în unu – două enunțuri, despre ce este vorba în textul Adrianei Ștefan.

Punctaj: 4 p.

10 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul dat.

Se dau următoarele întâmplări extrase din textul Adrianei Ștefan:

1. Fetița află că în familia Crinei nu există mașină de spălat.
2. Apa din găleata Crinei se varsă și trebuie adusă alta.
3. Sosit de la serviciu, tatăl stă de vorbă cu cele două fete.
4. O fetiță se îndreaptă, cu vioara în mână, spre Clubul Copiilor.

Seria care indică ordinea desfășurării întâmplărilor este:

Punctaj: 3 p.

- A.** 1, 3, 4, 2. **B.** 1, 4 3, 2. **C.** 4, 1, 2, 3. **D.** 4, 3, 1, 2.

11 Scrie, în fiecare casetă, personajul căruia îi aparține replica:

Punctaj: 6 p.

Replica	Personajul
„— Ce faci? mă întreabă posesoarea tălpilor cu șlapi.”	
„— Ia spuneți, fetelor, ce cântec învățăm azi la ora de muzică?”	
„— Am cărat apă de la izvor că e zi de spălat rufe!”	

Teste conform subiectului de Evaluare Națională

17 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Toate semnele de punctuație sunt utilizate corect în enunțul:

Punctaj: 3 p.

- A.** Dragul meu coleg, în romanul „Inocenții”, de Ioana Pârvulescu apare o bunică de poveste.
- B.** Dragul meu coleg, în romanul „Inocenții” de Ioana Pârvulescu apare o bunică de poveste.
- C.** Dragul meu, coleg, în romanul „Inocenții” de Ioana Pârvulescu apare o bunică de poveste.
- D.** Dragul meu coleg, în romanul „Inocenții” de Ioana Pârvulescu, apare o bunică de poveste.

18 Subliniază forma corectă a cuvintelor din enunțul următor, preluat dintr-un mesaj către Crina.

Punctaj: 4 p.

Să fi/fii (1) deprins mai devreme/de vreme (2) tainele vioarei/viorii (3), Crina, și tot ai fi avut nevoie/nevoie (4) de un profesor.

19 Alcătuieste un enunț imperativ despre muzică, în care verbul „a zice” să fie utilizat la forma negativă, numărul singular.

Punctaj: 4 p.

20 Scrie un dialog de minimum patru replici, în care să prezinți o continuare a textului Adrianei Ștefan, așa cum îți imaginezi tu.

Punctaj: 16 p.

Notă! Se acordă 8 puncte pentru conținutul textului și 8 puncte pentru redactare. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care dialogul are minimum patru replici și dezvoltă subiectul propus.

Punctajul se distribuie astfel: convențiile tiparului dialogat – **4 puncte**; logica și respectarea subiectului dat – **2 puncte**; idei adecvate și nuanțate – **2 puncte**; corectitudinea exprimării – **2 puncte**; ortografia – **2 puncte**; punctuația – **2 puncte**; lizibilitatea – **2 puncte**.

Punctaj total: 100 de puncte

PARTEA I

Citește textul de mai jos, pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Sahara ar putea deveni verde

de Daniela Mironov-Bănuță

Sahara, adesea asociată cu un deșert arid și ostil, ar putea foarte bine să ne surprindă. Cercetări recente arată că această regiune nu a fost întotdeauna o întindere fără viață de nisip. Cu câteva milenii în urmă, Sahara era verde, iar potențiala sa revenire la o stare mai vegetată ar putea perturba echilibrul climatic global.

În urmă cu 11.000 de ani, în timpul Holocenului, Sahara a suferit o transformare spectaculoasă. Schimbările pe orbita Pământului au intensificat radiația solară de vară în emisfera nordică, declanșând o creștere semnificativă a precipitațiilor în Africa. Acest fenomen, cunoscut sub numele de Perioada umedă africană, a permis savanelor și pădurilor de arbuști să acopere o mare parte din această regiune deșertică.

Potrivit unui studiu publicat în *Climate of the Past*, aceste transformări au influențat profund clima globală. Vegetația Saharei în timpul Holocenului a generat interacțiuni climatice complexe care s-au răspândit cu mult dincolo de continentul african. Vegetația din trecut a Saharei a modificat mecanismele atmosferice esențiale. Printre acestea, deplasarea circulației Walker, un sistem de schimb de aer la tropice. Acest fenomen a redefinit traiectoriile curenților cu jet, modificând modelele climatice din Atlanticul de Nord.

Consecințe regionale variate:

Europa de Vest: ierni mai reci și veri mai calde.

Europa Centrală: temperaturi anuale în creștere.

Mediterraneană: veri mai uscate, accentuând stresul hidric.

Asia Centrală: precipitații crescute, promovând creșterea plantelor.

În plus, la acel moment, a fost observată o reducere cu 80% a emisiilor de praf din deșert. Cu Sahara parțial acoperită de vegetație, albedo (capacitatea de reflexie solară) a crescut de la 0,30 la 0,15, amplificând încălzirea zonelor tropicale. Acest lucru a favorizat și ciclul apei, crescând precipitațiile în unele zone.

Astăzi, sub efectul schimbărilor climatice, anumite semne arată că Sahara ar putea fi din nou transformată. Imaginile din satelit dezvăluie aspectul coridoarelor vegetate în regiunile periferice ale deșertului. Acest fenomen se explică printr-o combinație de creștere a precipitațiilor locale și inițiative umane precum Marele Zid Verde, un proiect masiv de reîmpădurire care vizează încetinirea deșertificării.

Dacă Sahara continuă să se înverzească, sunt de așteptat impacturi majore:

Reducerea intensității furtunilor de nisip: aceasta ar putea îmbunătăți calitatea aerului până în Europa și America.

Reglementarea climatică globală: o Sahara mai întunecată și acoperită cu vegetație ar influența distribuția energiei solare, modificând curenții oceanici și atmosferici.

Biodiversitate și agricultură: ar putea apărea zone fertile, transformând o parte din deșert în teren arabil.

Cu toate acestea, oamenii de știință avertizează: aceste schimbări trebuie studiate cu atenție, deoarece ar putea duce la dezechilibre neașteptate în alte ecosisteme.

Spre deosebire de imaginea fixă pe care o proiectează, Sahara este un teritoriu dinamic. Evoluția sa, influențată de factorii climatici și umani, ar putea juca un rol-cheie în lupta împotriva impactului schimbărilor climatice. Înțelegerea acestei regiuni și a interacțiunilor sale cu clima globală este esențială pentru a anticipa transformările planetei noastre.

(Daniela Mironov-Bănuță, <https://stiintasitehnica.com>)

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din textul dat.

În ce zonă verile au devenit mai uscate, ca urmare a modificărilor modelelor climatice?

Punctaj: 3 p.

- A. Asia Centrală;
B. Europa Centrală;
C. Europa de Vest;
D. Mediterana.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din textul dat.

Ce termen definește capacitatea reflexiei solare?

Punctaj: 3 p.

- A. albedo;
B. împădurire;
C. precipitații;
D. savană.

3 Ordonează cronologic apariția următoarelor momente definitorii pentru schimbările climatice din Africa, prezentate în text, notând în casetă litera corespunzătoare:

Punctaj: 4 p.

- A. Marele Zid Verde;
B. apariția zonelor fertile;
C. Perioada umedă africană;
D. circulația Walker.

4 Menționează două consecințe ale posibilei transformări a Saharei într-o zonă verde, valorificând informațiile din textul dat.

Punctaj: 4 p.

5 Explică, în unu – trei enunțuri, de ce Sahara este definită ca un teritoriu dinamic, valorificând textul dat.

Punctaj: 4 p.

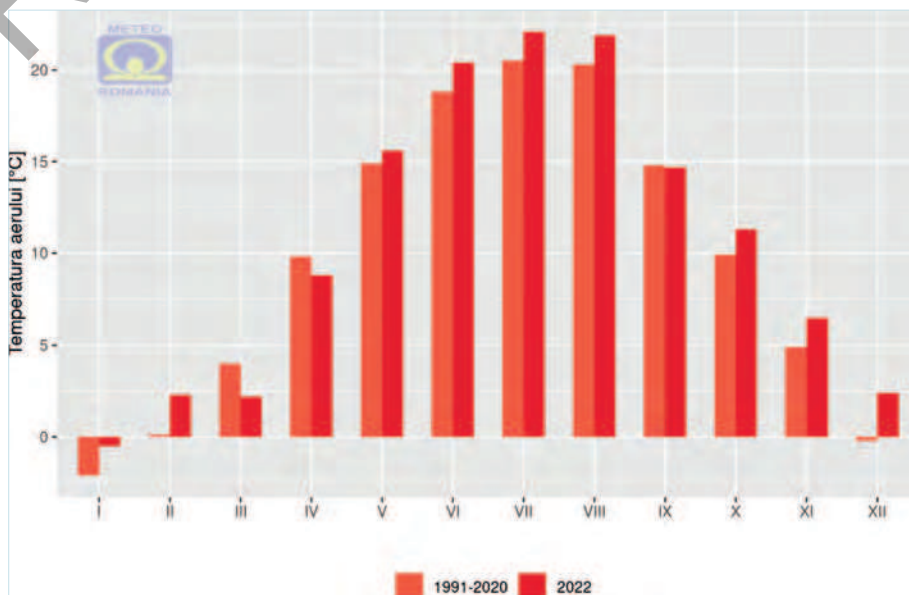
6 Graficul următor prezintă, pe fiecare lună a anului, creșterea temperaturii aerului la noi în țară.

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din graficul dat.

În ce lună a perioadei analizate s-au înregistrat cele mai mici variații de temperatură?

Punctaj: 3 p.

- A. decembrie;
B. februarie;
C. octombrie;
D. septembrie.

7 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din graficul de la exercițiul 6.

În martie 2022, comparativ cu perioada precedentă, temperaturile au fost?

Punctaj: 3 p.

- A. constante;
- B. mai mari;
- C. mai mici;
- D. previzibile.

8 Cât de importantă este o prognoză în lumea în care trăim? Menționează două utilizări ale prognozelor în viața de zi cu zi.

Notă! Utilizările trebuie să fie din domenii diferite.

Punctaj: 6 p.

Citește textul de mai jos, pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Klikel și furnicuțele multicolore

de Matei Vișniec

Întâi aș vrea să mă prezint: sunt un baton de scorțișoară. Cântăresc douăzeci de grame, măsur zece centimetri și am o culoare roșcată-maronie foarte plăcută ochiului. Dar mai ales am un gust foarte plăcut pentru papilele gustative umane. Nu vreau să mă laud prea tare, dar fac parte dintre cele mai îndrăgite mirodenii. Vin din Sri Lanka, deci din sudul Asiei, și ca să ajung în magazinul Elvirei am străbătut două oceane, Pacificul și Atlanticul. N-am să vă înșir aici lista lungă a calităților mele... Puteți să vă dați seama și singuri de ele dacă mă presărați, sub formă de pudră, într-un compot, în orez cu lapte sau într-o budincă.

Ce caut eu însă în această carte, mă veți întreba. Ei bine, aflați că sunt martorul ocular al unei minunate povești de dragoste și țin să v-o povestesc așa cum am văzut-o eu că înflorește de la bun început.

Primul meu punct de observație a fost un raft. Mă aflu împachetat într-o punguță de celofan. [...]

La acea oră nu știam că tânărul intrat la noi în magazin era chiar prințul moștenitor. Purta niște haine mai degrabă de student sărac. Am aflat cine este mai târziu, când am aterizat în buzunarul său de la piept. Ca să nu sar însă etapele, redau aici ceea ce și-au spus Klikel și Elvira în acele prime momente. Văzându-l total pierdut, Elvira i-a zâmbit din nou și a vrut să-l ajute:

- Căutați ceva special?
- Da, a bâiguit Klikel.
- Ce vă pofteste inima?

La această întrebare Klikel nu a fost capabil să răspundă, dar a bâiguit încă o dată, prostește, cuvântul *da*. Ceea ce a făcut-o pe Elvira să izbucnească în râs.

— Puțin *piper*, poate? Piper negru din India? Sau *nucșoară* din insulele Banda? Poate *șofran* din Iran? Sau *vanilie* din Mexic? Aici, tinere domn, vă aflați într-o carte de călătorii. Fiecare mirodenie vine dintr-o altă parte a lumii, cu gusturi și arome diferite. Bănuiesc că vă place să călătoriți...

Fermecat, dar și intimidat de cuvintele Elvirei, Klikel a repetat cuvântul *da*, chiar de două ori.

— Știu că este dificil să alegi când ai în față atâtea destinații, a continuat Elvira în același timp amuzată, dar și intrigată de stângăcia tânărului. Vreți cumva să călătoriți în Japonia? În acest caz, vă dau să gustați puțin *wasabi*... I se mai spune și hrean japonez. Dacă vreți să faceți un tur al Mediteranei, vă dau puțin *lemn-dulce*. Sau poate că preferați Egiptul?

— Da, prefer Egiptul, a tresărit Klikel.

— Atunci vă dau semințe de *schinduf*... Atenție însă, nu trebuie să le amestecați pe toate. Aceste călătorii gustative trebuie făcute pe rând, cu răbdare. Deci, v-ați decis? *Enibahar* din Jamaica? *Fistic* din Turcia? *Curcuma* din Pakistan? *Cuișoare* din Indonezia?

În acel moment, ușa s-a deschis din nou și a intrat în magazin un cuplu de târgoveți.

— Mai bine revin mâine, între timp mă mai gândesc, făcu atunci Klikel, parcă panicat brusc.

— Stați, stați, nu fugiți... Poftim, vă fac cadou un baton de scorțișoară. Și vă aștept din nou, i-a spus Elvira.

Așa am ajuns eu în mâinile lui Klikel. Așa am ajuns în buzunarul lui de la piept. Așa am ajuns în palatul lui și așa am fost martor la toate stările prin care a trecut în acea zi și în acea noapte. Nu s-a despărțit nicio clipă de mine – batonul de scorțișoară oferit lui de Elvira.

9 Prezintă, în unu – două enunțuri, despre ce este vorba în textul lui Matei Vișniec.

Punctaj: 4 p.

10 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul dat.

Se dau următoarele întâmplări extrase din textul lui Matei Vișniec:

1. Klikel intră într-un magazin de mirodenii.
2. Prințul pleacă grăbit din prăvălie, promițând că se va întoarce curând.
3. Elvira îi prezintă prințului mirodeniile și originea lor.
4. Batonul de scorțișoară spune că dă gust compotului și budincii.

Seria care indică ordinea desfășurării întâmplărilor este:

- A. 1, 3, 4, 2. C. 4, 1, 2, 3.
B. 4, 1, 3, 2. D. 4, 3, 1, 2.

Punctaj: 3 p.

11 Scrie, în fiecare casetă, personajul căruia îi aparține replica:

Punctaj: 6 p.

Replica	Personajul
„Ce caut eu însă în această carte, mă veți întreba.”	
„— Da, prefer Egiptul.”	
„— Stați, stați, nu fugiți...”	

12 Care ar putea fi, din punctul tău de vedere, un avantaj și un dezavantaj ale faptului că ești martor al unei întâmplări?

Punctaj: 6 p.

Un avantaj: _____

Un dezavantaj: _____

Teste conform subiectului de Evaluare Națională

- 13 Ce sfat i-ai da lui Klikel, având în vedere nehotărârea lui în privința călătoriilor culinare? Motivează-ți răspunsul, în 30 – 50 de cuvinte, valorificând textul lui Matei Vișniec.

Punctaj: 8 p.

PARTEA a II-a

- 14 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, pe baza informațiilor din textul dat.
Sensul cuvântului subliniat în secvența „N-am să vă înșir aici lista lungă a calităților mele...” este:

Punctaj: 3 p.

- A. atuuuri;
B. cusururi;
C. defecte;
D. însușiri.

- 15 Notează numele personajului la care fac referire ambele forme clitice/neaccentuate pronominale, din secvența: „Și vă aștept din nou, i-a spus Elvira.”

Punctaj: 3 p.

Personajul este _____.

- 16 Stabilește dacă fiecare enunț este scris corect sau nu, notând „x” în căsuța corespunzătoare.

Punctaj: 10 p.

Enunțul	Este scris corect	Nu este scris corect
Sunt destui de mulți care greșesc.		
Mi s-a implementat în minte că sunt bun.		
Ce-ar fi să nu fii lăudat așa de mult?		
Știe că țin la el enorm de mult.		
E bine să nu știi toată povestea!		

- 17 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Toate semnele de punctuație sunt utilizate corect în enunțul:

Punctaj: 3 p.

- A. Cred că în condițiile acestea, ne dorim dragi colegi, o vacanță prelungită.
B. Cred că, în condițiile acestea, ne dorim dragi colegi o vacanță prelungită.
C. Cred că, în condițiile acestea, ne dorim, dragi colegi, o vacanță prelungită.
D. Cred că în condițiile acestea ne dorim, dragi colegi o vacanță prelungită.

- 18** Subliniază forma corectă a cuvintelor din enunțul următor, preluat dintr-un mesaj către Elvira.

De mult/demult (1) timp, am descoperit, Elvira dragă, că nu ți-ar place/plăcea (2) atât de tare mirosul ciocolatei/ciocolății (3), care este mai puternic decât cel/ce-l (4) al cafelei obișnuite.

Punctaj: 4 p.

- 19** Alcătuieste un enunț negativ despre mirosul, în care verbul „a vrea” să fie utilizat la modul indicativ, timp imperfect, persoana întâi, numărul singular.

Punctaj: 4 p.

- 20** Scrie un dialog de minimum patru replici, în care să prezinți o continuare a textului aparținând lui Matei Vișniec, așa cum îți imaginezi tu.

Punctaj: 16 p.

Notă! Se acordă 8 puncte pentru conținutul textului și 8 puncte pentru redactare. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care dialogul are minimum patru replici și dezvoltă subiectul propus.

Punctajul se distribuie astfel: convențiile tiparului dialogat – **4 puncte**; logica și respectarea subiectului dat – **2 puncte**; idei adecvate și nuanțate – **2 puncte**; corectitudinea exprimării – **2 puncte**; ortografia – **2 puncte**; punctuația – **2 puncte**; lizibilitatea – **2 puncte**.

Punctaj total: 100 de puncte

1

PARTEA I – 1 C; 2 B; 3 D, C, A, B; 4 De exemplu: William Gray a inventat cabina telefonică, pe care a brevetat-o în 1889. 5 De exemplu: Puteau folosi telefonul și cei care nu aveau telefon acasă sau nu aveau abonamente. Fisele pentru telefon se găseau ușor. 6 C; 7 A; 8 De exemplu: Utilizăm telefonul pentru a vorbi cu familia, dar și pentru a ne orienta cu GPS-ul. 9 De exemplu: O fetiță merge la cursuri de vioară, deși n-ar vrea. Vecina ei, Crina, e fascinată de vioară. 10 C; 11 Crina, tatăl, personajul-narator; 12 De exemplu: un avantaj – posibilitatea de a da concerte; un dezavantaj – este nevoie de mult exercițiu; 13 De exemplu: Aș sfătui-o pe Crina să meargă și ea la cursurile de vioară împreună cu vecina ei, fiindcă, împreună, vor învăța mai repede să cânte la vioară. Crina ar trebui să-și șlefuiască talentul.

PARTEA a II-a – 14 B; 15 găleata; 16 I, I, I, I, C; 17 B; 18 Să fi deprins (1), mai devreme (2), viorii (3), nevoie (4); 19 De exemplu: Maria, nu zice nimic împotriva muzicii mele! 20 De exemplu:

— Tată, învață-ne să cântăm o baladă rock! i-am cerut eu, cu gândul că va refuza și va pleca acasă.

Dar tata m-a privit cu atenție și a zis:

— Vrei muzică românească sau străină?

Nu voiam nimic. Mă plictisise. A preluat Crina inițiativa:

— Domnu', eu știu multe cântece!

— Să le auzim! Să le auzim! am sărit eu cu entuziasm.

Dar n-am mai auzit nimic, fiindcă a apărut mama Crinei. Aștepta găleata cu apă. Și Crina a plecat, că rufele nu se spală singure.

2

PARTEA I – 1 C; 2 D; 3 (4), (2), (3), (1); 4 De exemplu: Sateliți, comete, asteroizi; 5 De exemplu: Soarele are un diametru de 400 de ori mai mare decât al Lunii, dar, printr-o coincidență uimitoare, e și de 400 de ori mai departe de Pământ. Prin urmare, Soarele și Luna, văzute de pe Pământ în timpul unei eclipse, par de aceeași mărime. 6 C; 7 D; 8 De exemplu: pentru că studiul spațiului cosmic, din perspectivă matematică, pune în lumină distanțe, mărimi, raporturi și proporții uimitoare, care sporesc cunoașterea. 9 F/A/F/F; 10 1-c; 2-d; 3-a; 4-b; 11 De exemplu: Enunț 1 – determinarea; Enunț 2 – nepăsarea; Enunț 3 – aroganța; 12 De exemplu: Ciob de Soare este respins de ceșcuțe deoarece nu are originea lor nobilă, este doar un ciob, este defect.; 13 De exemplu: Cred că, plecând de la muzeu, Ciob de Soare va reuși să-și îndeplinească dorința de a-și afla originea. Atâta timp cât cei de la muzeu nu știu cine este, ciobul nu are cum să obțină informația dorită. Prin părăsirea acelui loc, i se deschid noi perspective, care implică și cunoașterea unor locuri și oameni, ca posibile surse de a afla adevărul despre el.

PARTEA a II-a – 14 C; 15 menajera; 16 I, C, I, I, I; 17 A; 18 atmosferă, batjocură, maestre, sughițuri; 19 Ciobul vrea să aibă o familie. 20 De exemplu: Ciob de Soare s-a despărțit cu greu de noii săi prieteni, cioburile din cartier, care îl primiseră în rândul lor cu atâta căldură. Trebuia să afle cine este! Așa că a pornit-o spre bulevard, la vale. Tocmai atunci trecu pe lângă el un măturător de stradă, care socoti că e un pericol pentru trecători și îl aruncă dincolo de gardul unei curți. Astfel, ciobul ateriză tocmai pe gazonul arheologului care îl duse, acum ceva timp, la muzeu.

3

PARTEA I – 1 C; 2 B; 3 D, A, C, B; 4 De exemplu: Roald Dahl avea farmec personal și abilități persuasive; 5 De exemplu: Roald Dahl a renunțat la cariera de pilot, deoarece a suferit un accident. Nu s-a mai putut întoarce în armată. 6 D; 7 C; 8 De exemplu: I-aș convinge pe copii să citească mai mult, fiindcă așa vor fi mai fericiți; Mi-aș convinge mama să mă ajute să vizitez casa memorială a lui Roald Dahl, fiindcă este autorul meu preferat. 9 F, A, A, F; 10 fata, profesorul, Tilică; 11 De exemplu: un avantaj – poți fi ajutat de coleg și iei notă bună; un dezavantaj – să se creeze efectul de contrast, colegul să știe mai mult, ceea ce te pune în inferioritate; 12 De exemplu: Profesorul spune că domnitorul Munteniei poartă același nume cu elevul. Însă colegii îl strigă pe acesta Tilică, nu Matei; 13 De exemplu: Cred că îndrăzneala este o calitate, în general. Dacă ești îndrăzneț, așa cum este Tilică, ești simpatizat. Nici măcar profesorul nu se supără pe Tilică, atunci când acesta pretinde să i se repete întrebarea, fiindcă nu a înțeles-o.

PARTEA a II-a – 14 B; 15 Matei, poreclit Tilică; 16 I, I, I, C, C; 17 D; 18 nefiind, o dată, a-l, de fapt; 19 În zori, privesc spre munți. 20 De exemplu: Tilică le-a cerut colegilor să îl strige pe numele său din acte. Băieții i-au respectat dorința și au început să-l strige Matei. Nefiind obișnuit cu acest nume, Tilică nu înțelegea că despre el este vorba și s-a simțit exclus, cerându-le, din nou, colegilor să-l strige Tilică.